

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph. D. ve věci

žalobkyně:

Q. G.

státní příslušnost Čínská lidová republika

zastoupené advokátem Mgr. Ondřejem Novákem
sídlem Farní 19, 738 01 Frýdek - Místek

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2020, č. j. OAM-95/ZA-ZA11-ZA21-R2-2016, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 12. 2020 č. j. OAM-95/ZA-ZA11-ZA21-R2-2016 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 11 076,20 Kč, do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Ondřeje Nováka, advokáta se sídlem Farní 19, 738 01 Frýdek – Místek.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou ze dne 8. 2. 2021 domáhala přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2020 č. j. OAM-95/ZA-ZA11-ZA21-R2-2016, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobkyně namítá, že nebyly naplněny podmínky dané ustanovením § 25 písm. j) zákona o azylu, když žalovaný dospěl ke zcela chybnému závěru o nemožnosti zjištění místa pobytu žalobkyně a zároveň nebyla naplněna podmínka nemožnosti vydat rozhodnutí ve věci samé.
3. V žalobě žalobkyně předně rekapitulovala průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany, jakož i svůj azylový příběh. Připomněla, že o mezinárodní ochranu požádala dne 3. 2. 2016, kdy v lednu 2016 byla nucena vycestovat z Číny pro vážnou hrozbu zatčení a mučení, a to po dvou letech neustálého skrývání a pronásledování, které má původ v náboženství žalobkyně (je křesťanka).
4. O její žádosti nejprve rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018, kterým žalobkyni nebyla přiznána mezinárodní ochrana v žádné z jejich forem. Toto rozhodnutí bylo k žalobě žalobkyně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2020, č. j. 45 Az 3/2018-120, a to pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Proti tomuto rozsudku si žalovaný nepodal kasační stížnost.
5. Po vrácení věci žalovanému tento nečinil žádné úkony směřující k zajištění potřebných informací k vydání nového rozhodnutí; jedinou aktivitou bylo podle žalobkyně vyrozumění o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí ze dne 10. 12. 2020. Součástí spisu není podle žalobkyně žádný záznam o snaze žalovaného dostat povinností uloženým ve zrušujícím rozsudku krajského soudu. Žalovaný žalobkyni ani jejího právního zástupce v době od 12. 6. 2020 (kdy byl právnímu zástupci žalobkyně doručen rozsudek Krajského soudu v Praze) až do 10. 12. 2020 nijak nekontaktoval.
6. Žalovaný žádným způsobem nezjišťoval, zda je či není možno zjistit místo pobytu žalobkyně, pouze požádal Odbor cizinecké policie o provedení pobytové kontroly na místě žalobkyni hlášeného pobytu, která se uskutečnila dne 17. 12. 2020. Žalovaný sám žádnou další aktivitu nevyvíjel, neobtěžoval se ani kontaktovat s dotazem právního zástupce žalobkyně. Tudíž skutkový závěr žalovaného, že mu není známo místo pobytu žalobkyně

je zcela nedostatečný. Informace policie sama o sobě nemůže vést k závěru, že nelze zjistit místo pobytu žalobkyně. Ve vztahu k naplnění podmínek zjištění pobytu lze podle žalobkyně přiměřeně aplikovat judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se podmínek pro zastavení řízení o žalobě podle § 33 zákona o azylu; připomněla rozsudek ze dne 14. 8. 2009, č. j. 8 Azs 21/2009-91 a ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004-58.

7. Pokud se žalobkyně nedostavila dne 27. 11. 2020 k prodloužení svého průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, bylo to z důvodu velmi špatného psychického stavu. Žalobkyně nebyla ze strany žalovaného vyzvána k návštěvě příslušného pracoviště OAMP MV ČR, nebyla vyzvána ke sdělení současného pobytu, nebyl učiněn pokus ji kontaktovat prostřednictvím právního zástupce.
8. Žalobkyně dále obsáhle namítala nenaplnění podmínky nemožnosti vydat rozhodnutí ve věci samé. Podle žalobkyně její případ není složitý, žalovaný nebyl v průběhu roku 2020 vytížen a nebylo nutné provádět pohovor s žalobkyní. Pronásledování křesťanů pocházejících z tzv. podzemních církví v Číně je de facto notorií, o této problematice existuje celá řada domácích i zahraničních zdrojů. Žalobkyně sama předložila značné množství důkazů o živelném a státem aprobevaném pronásledování křesťanů. Azylový příběh žalobkyně je po celou dobu trvání řízení o udělení mezinárodní ochrany konzistentní a srozumitelný. V průběhu správního řízení nebyla žalobkyně vyzvána k jakékoliv aktivitě, pohovoru a dodání podkladů, důvodem průtahů nemohla být neaktivita žalobkyně. Žalovaný si v době od právní moci rozsudku Krajského soudu v Praze neučinil jediný úkon, nezjišťoval informace. Krajský soud přitom neuložil žalovanému provést s žalobkyní rozhovor, pouze uložil doplnit informace o zemi původu žalobkyně.
9. Nad rámec uvedeného namítala žalobkyně další pochybení správního orgánu ve vztahu k doručování písemností právnímu zástupci žalobkyně a obstrukcí při nahlížení do spisu.
10. S ohledem na rozhodnutí SDEU ve věci *Torubarov*, zn. C-553/17 se dále žalobkyně domáhala, aby soud vydal ve věci meritorní rozhodnutí, kterým bude žalobkyni přiznána mezinárodní ochrana formou azylu.
11. Zároveň s podáním žaloby požádala žalobkyně také o přiznání odkladného účinku žaloby; krajský soud o této žádosti pro nadbytečnost nerozhodoval, neboť bezodkladně přistoupil k rozhodnutí ve věci samé.
12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí a odkázala na něj. Podotkl, že v souvislosti s rozsudkem Krajského soudu v Praze si žalovaný chtěl ověřit dřívější výpovědi žalobkyně a konal tak dle závazného právního názoru. Nesouhlasí také s aplikací rozhodnutí SDEU ve věci *Torubarov*, když pro to nejsou splněny podmínky. Pokud se týká námítky, že žalovaný nečinil žádné kroky ke zjištění pobytu žalobkyně, odkázal na povinnosti žalobkyně ve smyslu instrukcí k pobytu žadatelů o mezinárodní ochranu v pobytových střediscích. Podle sdělení zmocněnce žalobkyně ze dne 23. 3. 2020 změnila žalobkyně pobyt na adresu K. 7, O., když dle nájemní smlouvy byl nájem bytu uzavřen na dobu do 30. 6. 2020. Bylo na žalobkyni, aby po tomto datu splnila oznamovací povinnost o místě pobytu. Pokud má žalobkyně dle žaloby údajně bydlet na adrese K. 1, O., pak bylo zjištěno, že vlastnické právo k tomuto bytovému domu má společnost goNet, s. r. o., avšak je zahájena exekuce.

Zjištění z obsahu správních spisů

13. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala dne 3. 2. 2016, kdy uvedla, že v lednu 2016 byla nucena vycestovat z Číny pro vážnou hrozbu zatčení a mučení, a to po dvou letech neustálého skrývání a pronásledování, které má původ v náboženství žalobkyně (je křesťanka). O její žádosti nejprve rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018, kterým žalobkyni nebyla přiznána mezinárodní ochrana v žádné z jejich forem. Toto rozhodnutí bylo k žalobě žalobkyně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2020, č. j. 45 Az 3/2018-120, a to pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Proti tomuto rozsudku si žalovaný nepodal kasační stížnost.
14. V citovaném rozsudku Krajský soud v Praze vymezil ve vztahu k posouzení podmínek udělení mezinárodní ochrany formou azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu mnohá pochybení žalovaného a zcela jednoznačně vymezil povinnosti žalovaného pro další řízení. Konkrétně v bodech [26] - [38] uvedl následující:

„V první řadě žalovaný pochybil, pokud události, k nimž došlo na policejní stanici v prosinci 2012, vyhodnotil pouze jako porušení „služebních povinností“ a (blíže neurčeného) „zákona“. Pakliže žalovaný tuto část azylového příběhu žalobkyně nezpochybnil, nelze ji tímto způsobem bagatelizovat. I pokud soud pomine, že se žalovaný se v řízení nezabýval čínskými právními předpisy ani služebními předpisy čínských bezpečnostních složek nebo ozbrojených sborů (není ostatně ani zřejmé, která čínská bezpečnostní složka žalobkyni zadržela a trýznila ji), v českém kontextu by bylo za porušení služebních předpisů možno pokládat například situaci, kdy policista nedodržuje pravidla zdvořilosti [§ 9 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“)], za porušení zákona např. situaci, kdy policista před zákrokem neužije slov „jménem zákona“, ač to okolnosti dovolují (§ 10 odst. 5 zákona o policii). Ovšem situace, kdy policie zadržela žalobkyni bez právního důvodu, držela ji na policejní stanici, trápila ji zimou, ponižovala ji a vyslýchala ji za užití fyzického a psychického násilí, představuje podstatně intenzivnější porušení základních práv žalobkyně. Na rozdíl od žalovaného má soud za to, že je třeba jednání policie vůči žalobkyni hodnotit jako nelidské a ponižující zacházení, ne-li přímo mučení ve smyslu čl. 3 Úmluvy spojené se zbavením svobody ve smyslu čl. 5 Úmluvy, aniž by bylo možno je podřadit pod některou z výjimek stanovených v odst. 1 tohoto článku, které by zásah do svobody opodstatnily.

Dále žalovaný pochybil tím, že za inherentní součást definice pronásledování pokládal prvek dlouhodobosti, jinými slovy, že měl za to, že incident z prosince 2012 – byť zásah do práv žalobkyně sám o sobě představuje – nemůže mít povahu pronásledování, jestliže nedošlo k dalšímu, resp. dalším obdobně závažným porušením jejích práv. To je však výklad, který je v rozporu se zákonem i s unijním právem. Definice pronásledování obsažená v § 2 odst. 4 zákona o azylu má dvě části. Pronásledováním tak může být a) závažné porušení lidských práv, nebo b) opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování. Být tato dichotomie není z textu tohoto ustanovení zcela zjevná [není na první pohled zřejmé, že se slova „která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování“ vztahují pouze k podmínce sub b), nikoli k podmínce sub a)], je třeba si uvědomit, že se jedná o transpozici čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice, z níž je toto rozdělení (díky použití spojky „nebo“ namísto „jakož i“) o něco zjevnější. Je tedy třeba uzavřít, že definici pronásledování může splňovat i jednání jednorázové, představuje-li svou povahou dostatečně závažné porušení lidských práv.

Dále žalovaný pochybil tím, že veškeré další události líčené žalobkyní, k nimž mělo dojít po incidentu na policejní stanici v prosinci 2012, za pronásledování vůbec nepovažoval a naopak konstatoval, že se poté „nestala terčem jakéhokoliv jiného negativního jednání čínských státních orgánů či bezpečnostních složek vůči své osobě, tím méně pak z důvodu svého náboženského přesvědčení“. Žalobkyně přitom popsala, že ji policie vyhrožovala, že bude-li nadále praktikovat svou víru, bude uvězněna. To žalobkyni přimělo opakovaně se přestěhovat, přesto byla při návratu do původního bydliště málem zatčena a zachránila se jen včasným útekem před příjezdem policie. Z toho je patrné, že i po – co do zásahu do práv žalobkyně nejintenzivnějším – incidentu v prosinci 2012 se život žalobkyně nevrátil do normálu, své náboženské smýšlení projevovala nadále jen v skrytu a žila pod určitým tlakem, jenž byl zčásti vyvolán konkrétním jednáním policie vůči žalobkyni (výhrůžkou adresovanou žalobkyni a dotazováním se na ni v okolí). Závěr o tom, že žalobkyně se z důvodu svého náboženského přesvědčení nestala terčem negativního jednání policie, tudíž neobstojí. Je proto třeba posoudit, zda tato jednání ve svém souhrnu (a též ve spojení s událostí z prosince 2012) nevykazují znaky pronásledování.

Soud shrnuje, že žalobkyně při výsleších popsala ústrky vůči spoluvěřícím, opětovné stěhování, sledování její osoby i incident s policií spočívající v jejím zadržení z důvodu svého náboženského vyznání (srov. blíže shora uvedená skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu). Pokud k incidentu na policejní stanici a k navazujícím problémům skutečně došlo tak, jak je žalobkyně popsala, šlo by zjevně o akt pronásledování, a to přinejmenším o tzv. pronásledování na kumulativním základě. Tento právní pojem obsažený v čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice rozebral Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007-129, ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012-67, či ze dne 2. 5. 2019, č. j. 9 Azs 21/2019-70. Je tak třeba odmítnout zejména názor žalovaného, že při incidentu na policejní stanici nešlo o akt pronásledování, ale o individuální exces několika policistů (přičemž není vůbec patrné, na základě čeho žalovaný takové přesvědčení nabyl). Pokud by tedy tvrzení žalobkyně byla věrohodná, nemá soud pochyb, že by svou intenzitou šlo o akt pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 a odst. 2 písm. a) kvalifikační směrnice. Bylo by tak možno konstatovat minulý akt pronásledování, který podle čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat.

Soud nadto upozorňuje, že ani absence pronásledování v minulosti sama o sobě nepostačuje k učinění závěru, že žadatel o mezinárodní ochranu nemůže mít odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu má totiž posuzování odůvodněných obav z pronásledování prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33, či ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47, kde uvedl, že: „samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti. Je zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická.“]. Zmíněný standard přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování vymezil Nejvyšší správní soud zejména v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82. Podle něj je přiměřená pravděpodobnost nežádoucího

důsledku návratu do země původu dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Přiměřenou pravděpodobnost je třeba vykládat tak, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek brozí, musí počítat jako s vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. Skutečnost, že minulé pronásledování je pouze indicií pro odůvodněné obavy z pronásledování do budoucna, avšak nikoli nutnou podmínkou, plyne ostatně i z čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice. K prospektivnosti posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování viz dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, či již shora zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77.

Žalobkyně v průběhu správního řízení opakovala, že strach z pronásledování pramení z jejího členství v zakázané církvi a vlastních zkušeností, nadto jí bylo známo, čemu jsou členové křesťanských církví vystaveni ze strany státních orgánů. Žalovaný připustil, že žalobkyně je příslušnicí této církve, a zároveň na základě zpráv o zemi původu shledal, že jakožto členka zakázané církve může být vystavena negativnímu jednání ze strany čínských orgánů. Opakovaně uvedl, že nepochybně obecnou problematickou situaci křesťanských náboženských menšin a jejich věřících v Číně. Dodal nicméně, že v rámci správního řízení o konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu se neposuzuje obecná situace konkrétních menšin a jejich postavení v zemi původu, ale je nutné shledat individuální pronásledování žalobkyně ve smyslu konkrétních ustanovení zákona o azylu.

Byť žalovaný připustil, že žalobkyně je příslušnice církve Křičící, nijak se nevypořádal s otázkou, zda sama příslušnost k této církvi (v postavení řadového člena či v postavení tzv. průvodce) nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování. Žalovaný jen konstatoval převážně obecná zjištění ze zpráv o zemi původu o úrovni svobody vyznání a s odkazem na to, že žalobkyně v minulosti nebyla azylově relevantně pronásledována pro svou víru, uzavřel, že jsou její obavy z pronásledování neodůvodněné. Takový postup nelze akceptovat. Žalovaný nemohl zastavit jen u toho, že žalobkyně nebyla v minulosti vystavena aktům, které by bylo možno kvalifikovat jako pronásledování, ale měl se podrobně zabývat otázkou, zda jí takové ústrky nehrozí právě z důvodu samotného jejího členství v církvi Křičící. Touto otázkou se ovšem žalovaný vůbec nezabýval, neučinil k ní žádná skutková zjištění. Nesprávné právní posouzení týkající se výkladu pojmu odůvodněný strach z pronásledování [§ 12 písm. b) zákona o azylu] má tudíž za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů.

Žalovaný ve svém rozhodnutí nijak nevyřešil rozhodující otázku, jaké konkrétní nebezpečí brozí členům církve Křičící (v obdobném postavení, které přísluší žalobkyni) z důvodu příslušnosti k ní či z důvodu účasti na jejích náboženských obřadech, pokud by ji čínské státní orgány odhalily. S touto otázkou se nevypořádal ani ve vztahu k celé Číně, tím méně ve vztahu k situaci v provincii X, odkud pochází žalobkyně. Na takové posouzení žalovaný výslovně rezignoval, když na straně 28 uvedl, že jej zajímá vždy pouze a jen skutečnost, zda v individuálním případě konkrétního žadatele došlo během jeho pobytu ve vlasti nebo by s vysokou pravděpodobností mohlo dojít při jeho návratu do vlasti k závažnému porušení jeho lidských práv.

Takovému přístupu je třeba vytknout, že jednak dává takřka výlučný důraz na pronásledování utrpěné v minulosti, jednak ve vztahu k budoucnosti požaduje „vysokou pravděpodobnost“ závažného porušení lidských práv, což je v rozporu se standardem „přiměřené pravděpodobnosti“ budoucího pronásledování vymezeným výše; a konečně se nijak nezabývá

hrozbou pronásledování z důvodu samotné příslušnosti k dané církvi. Žalovaný se například nijak nevypořádal s hrozbou trestního postihu z důvodu členství v dané církvi, která plyne ze zpráv o zemi původu (§ 300 čínského trestního zákoníku, viz např. zprávu Freedom House ze dne 27. 1. 2016, bod D.). Soud k tomu doplňuje, že čínský trestní zákoník umožňuje odsoudit k trestu odnětí svobody osoby patřící k zakázaným skupinám označovaným jako sektářské organizace. Ačkoliv čínské soudy obecně vysvětlily, co tyto organizace charakterizuje, neexistují žádná uveřejněná kritéria pro jejich určení či obranu proti takovému nařčení. Čínská vláda mezi dalšími považuje také křesťanskou skupinu církve Křičící za zločinnou sektu (srov. informaci Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 10. 8. 2016). Ze zpráv o zemi původu neplyne, že čínský trestní zákoník by se vztahoval jen na určité oblasti Číny, lze tedy předpokládat, že se jedná o předpis platný pro celé území země. Žalovaný však na straně 27 napadeného rozhodnutí jen žalobkyni doporučil, aby své problémy s policií řešila přestěhováním do jiné oblasti Číny, aniž by podrobněji vyložil, jak dospěl k tomu, že v jiných částech Číny žalobkyni nic podobného nehrozí.

Soud souhlasí se žalobkyní, že úvahu žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení je nutno označit za zkratkovitou a nepřezkoumatelnou pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný neurvedl konkrétní zprávu o zemi původu a její konkrétní část, z níž tento závěr učinil. Tím porušil § 68 odst. 3 správního řádu. Možnost vnitřního přesídlení je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu, podle nějž pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu jeho posledního trvalého bydliště a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Svou výše citovanou úvahou, byť velmi nekonkrétní, o dostupnosti efektivní vnitřní ochrany, jako by žalovaný implicitně přijal výchozí předpoklad aplikace § 2 odst. 7 zákona o azylu, tedy že se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má. To je však v rozporu s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Žalobkyně totiž opakovaně vyjádřila svou obavu ve vztahu k celému území Číny a žalovaný čerpal ze zpráv o zemi původu, podle nichž se výše popsané problémy zakázaných náboženských skupin nevážou jen na konkrétní část Číny, nýbrž na celé její území, přičemž v některých provinciích země jsou problémy ještě intenzivnější. Jinými slovy, z žádné ze zpráv o zemi původu neplyne, že problémy náboženských skupin jsou lokalizovány jen na určité oblasti země, jak se žalovaný snažil dovodit patrně z výpovědi žalobkyně. Žalovaný tedy nijak nevysvětlil, ve kterých provinciích by hrozba trestního stíhání byla menší než v domovské provincii žalobkyně a z čeho dovodil, že by tato hrozba byla v různých provinciích různá. Pouze poukázal na výpověď žalobkyně, podle níž se žalobkyně osobně setkala s potížemi v souvislosti s jejím vyznáním jen na konkrétních místech, z čehož dovodil, že ve zbývajících částech země bude v bezpečí. Soud souhlasí se žalobkyní, že v této části je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné.

Žalovaný měl povinnost vyjít z dostupných informací o zemi původu, které musejí být v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č.j. 5 Azs 55/2008-71). Na jejich podkladě se měl důkladně vypořádat i s možností, zda pronásledování všech členů církve, k níž žalobkyně patří, nedosahuje v Číně, a konkrétně

v provincii X, takové intenzity, že už samotné členství v této církvi vyvolává odůvodněné obavy z pronásledování, i kdyby její potíže dosud nedosáhly intenzity pronásledování. Podle obsahu správního spisu lze soudit, že žalovaný disponoval dostatkem zpráv naplňujících uvedené vlastnosti, ale až na krátký výtah z jejich obsahu uvedený na straně 24 - 26 napadeného rozhodnutí rezignoval na jejich hodnocení ve vztahu ke konkrétní situaci žalobkyně, neboť se spokojil se svým zkratkovitým závěrem o tom, že žalobkyně pronásledována dosud nebyla (viz závěr zaujatý na straně 28), a tudíž jí žádné nebezpečí v zemi původu nehrozí, aniž by přezkoumatelně zdůvodnil, proč tomu tak je. Své závěry měl tedy opřít o konkrétní zjištění plynoucí ze zpráv o zemi původu a na tomto základě posoudit, zda (případně i přesto, že žalobkyně nebyla v minulosti pronásledována) jí v souvislosti s návratem nehrozí nebezpečí, které by mohlo nabýt intenzity pronásledování. To žalovaný neučinil, čímž zatížil v této části napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností. (zvýrazněno Krajským soudem v Ostravě) Jak podotkl Nejvyšší správní soud v obdobné věci, formální kriminalizace členství v zakázané církvi sice nezakládá bez dalšího nutnost udělit mezinárodní ochranu každému žadateli, který by byl členem takové církve, ale žalovaný je povinen posoudit, jak se skutková podstata trestního zákoníku uplatňuje v praxi, což žalovaný neučinil [srov. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 39/2019-77, a tam citovaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie Minister voor Immigratie en Asiel proti X (C 199/12), Y (C 200/12), a Z proti Minister voor Immigratie en Asiel (C 201/12) ze dne 7. 11. 2013, který je aplikovatelný i na projednávanou věc]. Na okraj soud dodává, že třebaže žalovaný výslovně nenabádal žalobkyni, aby vykonávala svou víru skrytě, není možné, aby v dalším řízení ustrnul jen na závěru, že žalobkyně se jako členka tzv. domácí církve, tj. církve praktikující víru převážně v soukromí, mohla pronásledování vyhnout praktikováním víry utajeně, neboť i to by bylo v rozporu s kvalifikační směrnicí a judikaturou Soudního dvora Evropské unie k jejím rozhodným ustanovením (srov. rozsudek velkého senátu ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11, Spolková republika Německo proti Y a Z ze dne 5. 9. 2012).

Soud shrnuje, že žalovaný poté, co vyhodnotil výpověď žalobkyně tak, že ji lze považovat za příslušnici církve Křičící, se měl zabývat nejen tím, zda žalobkyně sama v minulosti byla vystavena konkrétním aktům pronásledování, nýbrž měl též zvážit možnost, zda již z důvodu členství v této církvi je přiměřeně pravděpodobné, že takovému pronásledování bude po návratu do země původu vystavena. Samotná skutečnost, že by se takovému pronásledování mohla žalobkyně vyhnout tím, že se jí pomocí tajných obřadů podaří příslušnost k církvi utajit před státními orgány země původu, pak pohledem judikatury Soudního dvora Evropské unie nedostačuje k závěru, že strach z pronásledování není odůvodněný.“ (zvýrazněno Krajským soudem v Ostravě)

15. Ve vztahu k podmínkám pro udělení doplňkové ochrany Krajský soud v Praze v bodech [41] - [50] svého rozsudku vytkl žalovanému zcela nedostatečné a nesprávné posouzení jednotlivých zákonných podmínek.
16. V bodu [69] rozsudku následně Krajský soud v Praze shrnul své závěry takto: „Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že žalovaný zatížil napadené rozhodnutí nesprávným posouzením právní otázky důsledků žalobkyní tvrzené příslušnosti k církvi Křičící, a to otázky prospektivnosti a individuálnosti posouzení odůvodněnosti strachu z pronásledování, tedy výkladu § 12 písm. b) zákona o azylu. V důsledku toho je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný nezjišťoval na podkladě zpráv o zemi původu, do jaké míry je pravděpodobné, že by žalobkyně mohla být vystavena aktům pronásledování. To představuje důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1

písm. a) s. ř. s. Zcela nepodložená je úvaha žalovaného o neexistenci hrozby vážné újmy po případném návratu žalobkyně do země původu v rámci posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany, neboť žalovaný o této otázce rozhodl, aniž by si opatřil zprávy o zemi původu řešící danou otázku (obrožení příslušníků církve, obrožení žadatelů o mezinárodní ochranu a obrožení osob navrátilošů se po uplynutí povolené doby). Žalovaný opřel své rozhodnutí o skutečnosti v řízení nezjišťované, tedy zatížil jej nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.“

17. Ze správního spisu dále zcela jednoznačně vyplývá, že žalovaný od doby, kdy nabytí právní moci shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Praze (tedy od 12. 6. 2020), neučinil až do 10. 12. 2020 žádný úkon. Dne 10. 12. 2020 pak pouze požádal Policii ČR – KŘP MSK, odbor cizinecké policie o provedení pobytové kontroly na adrese K. 1458/7, O. – S. O., přičemž ze sdělení Police ČR ze dne 17. 12. 2020 vyplývá, že uvedeného dne v 9:15 a 13:45 byla policií provedena pobytová kontrola na uvedené adrese s tím, že na této adrese se nachází vícepatrový bytový dům, přičemž žádný domovní zvonek a ni poštovní schránka nejsou označeny jménem žalobkyně a v době provádění kontroly nebyla žalobkyně zastížena. Nadto bylo hovořeno s obyvatelem domu, který si nepřál uvést své jméno, který po předložení fotografie žalobkyně uvedl, že tuto nezná a nikdy ji neviděl a že v domě žádná cizinka nebydlí.
18. Následně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, ve které v zásadě pouze s odkazem na zjištění Policie ČR a konstatováním, že si chtěl žalovaný v souvislosti s rozsudkem Krajského soudu v Praze ověřit dřívější výpovědi žalobkyně a předvolat ji k pohovoru uzavřel, že jsou naplněny podmínky podle § 25 písm. j) zákona o azylu, když na základě dosud zjištěného stavu věci nelze o žádosti rozhodnout, neboť aktuálně shromážděné podklady neumožňují zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal důvody ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s.
20. Podle § 25 písm. j) zákona o azylu se řízení zastaví, nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
21. Z citovaného ustanovení vyplývá, že jej lze aplikovat při kumulativním splnění dvou podmínek – nelze zjistit místo pobytu žadatele a zároveň, nelze na základě dosud zjištěného stavu věci rozhodnout.
22. Předně je třeba připomenout, že žalovaný si nepodal proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2020, č. j. 45 Az 3/2018-120 kasační stížnost.
23. Nejvyšší správní soud přitom uzavřel např. v rozsudku ze dne 3. 4. 2019, č. j. 6 As 301/2018-31, že „důsledkem každého zrušujícího (kasačního) rozsudku krajského soudu je obecně to, že okamžikem nabytí právní moci odstraní napadené správní rozhodnutí; tím se celá věc vrátila do stadia odvolacího řízení, v němž měl žalovaný znovu rozhodnout, přičemž byl povinen řídit se závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku. Tato

povinnost plyne z § 78 odst. 5 s. ř. s., podle kterého „právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.“

Závaznost vysloveného právního názoru ve zrušujícím rozsudku vyplývá rovněž ze samotného principu kasace a uplatní se především ve vztahu k námitkám, které byly posouzeny jako důvodné – tedy těm, na základě kterých došlo ke zrušení správního rozhodnutí. V daném případě krajský soud shledal jako důvodnou námitku týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu věci, pročez žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v něm ho přitom krajský soud zcela jednoznačně zavázal, jak má dále postupovat. Popsal konkrétní skutkové okolnosti, které zůstaly z jeho pohledu neobjasněny, a ke kterým je nutno doplnit dokazování. Zda je tento závěr krajského soudu ohledně nedostatečnosti skutkových zjištění správný či nikoli, není v tuto chvíli podstatné. Podstatné je to, zda se tímto závěrem žalovaný v dalším řízení řídil. Pokud totiž se závěrem krajského soudu nesouhlasil, mohl a měl proti zrušujícímu rozsudku krajského soudu podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. To žalovaný neučinil, první zrušující rozsudek krajského soudu kasační stížností nenapadl; logicky to tedy implikuje, že se ztotožnil se závěry krajského soudu a měl podle nich postupovat, což zjevně neučinil.

Měl-li stěžovatel za to, že v dané věci již není možné anebo nutné další dokazování, jak naznačuje nyní v kasační stížnosti, nelze než zopakovat, že v tom případě měl podat kasační stížnost již proti prvnímu zrušujícímu rozsudku krajského soudu. Nevyužil-li stěžovatel jako žalovaný odvolací orgán možnosti brojit kasační stížností proti závaznému právnímu názoru obsaženému v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu, aniž mu v tom cokoliv bránilo (a stěžovatel nic takového ani netvrdí), nemůže tak činit až v kasační stížnosti směřující proti dalšímu zrušujícímu rozsudku krajského soudu; srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 201/2015 – 34.

Stěžovatel tak nebyl oprávněn vyslovený názor krajského soudu o nutnosti doplnění dokazování v dalším řízení nerespektovat – a to tím spíše, že svůj postup ani nijak blíže nezduvodnil.“

24. Tedy, pokud žalovaný nesouhlasil s právními závěry vyslovenými v rozsudku Krajského soudu v Praze, měl proti němu brojit kasační stížností, což neučinil. Je tedy třeba mít za to, že se implicitně se závěry tam vyslovenými ztotožnil.
25. V tom případě je však nutné připomenou shora zvýrazněné závěry rozsudku Krajského soudu v Praze. Podle podepsaného soudu z nich totiž plyne, že pokud snad měl žalovaný vůbec provádět nějaké další úkony směřující k doplnění podkladů rozhodnutí, pak pouze ve vztahu k případným úvahám týkajících se naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Pokud se však jedná o naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, byl žalovaný, stručně shrnuto, zavázán k tomu, aby v řízení již zjištěné skutečnosti z již shromážděných podkladů nově posoudil optikou vymezenou v uvedeném rozsudku. Jinými slovy, k posouzení naplnění podmínek udělení mezinárodní ochrany formou azylu podle § 12 písm. b) nebylo třeba v intencích zrušujícího rozsudku potřeba provádět žádné dokazování, zjišťování nových informací, o pohovoru se žalobkyní ani nemluvě. Uvedené samozřejmě nevylučuje aktivitu žalovaného v uvedeném směru, nicméně v takovém případě bylo nutno, aby nezbytnost těchto úkonů zejména pak nezbytnost provedení pohovoru s žalobkyní, řádně a srozumitelně v napadeném rozhodnutí odůvodnil, což se však nestalo. Žalovaný se tak neřídil závazným právním názorem vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve

smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Zároveň je nutné uzavřít, že závěry žalovaného, že na základě dosud zjištěného skutkového stavu věci nebylo možno ve věci rozhodnout, jsou nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

26. Lze tedy uzavřít, že z uvedených důvodů nebyla naplněna podmínka, že na základě dosud zjištěného stavu věci nebylo lze ve věci rozhodnout; naopak. Závěry rozsudku Krajského soudu v Praze vyznívají zcela jednoznačně a podle názoru podepsaného soudu z nich v zásadě vyplývá, že žalobkyni má být udělena mezinárodní ochrana formou azylu z důvodů pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, přičemž pokud by žalovaný důvody i přes to neshledal, pak byl povinen více než pečlivě své úvahy a závěry odůvodnit.
27. Současně podle krajského soudu nelze shledat jako dostatečný závěr žalovaného o tom, že nebylo možno zjistit místo pobytu žalobkyně. Takový závěr totiž nemá v žádném případě oporu ve spise. Lze totiž přisvědčit žalobkyni, že žádost o provedení pobytové kontroly je úkonem v tomto směru zcela nedostatečným, neboť pouze na podkladě zjištění, že žalobkyně nebyla zastižena v místě hlášeného pobytu s tím, že na zvonku ani domovní schránce není uvedeno její jméno, a současně blíže neidentifikovaný obyvatel téhož domu žalobkyni nikdy neviděl, nelze učinit spolehlivý závěr o tom, že místo pobytu žalobkyně nebylo možno zjistit. Žalovanému zjevně nic nebránilo v tom, aby oslovil minimálně právního zástupce žalobkyně, či aby žalobkyni samotnou písemně vyzval ke sdělení místa současného pobytu. Nic takového se nestalo. Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě odkazoval na povinnosti žalobkyně ve smyslu instrukcí k pobytu žadatelů o mezinárodní ochranu v pobytových střediscích a že bylo na žalobkyni, splnila oznamovací povinnost o místě pobytu, nelze než uvést, že tyto úvahy jsou mylné, neboť je to žalovaný, kdo má povinnost před aplikací § 25 písm. j) zákona o azylu zjistit pro účely rozhodnutí řádně skutkový stav. Zcela mimo rámec zákonné úpravy jsou také úvahy žalovaného, že pokud z žaloby vyplývá, že žalobkyně má údajně bydlet na adrese K. 1, O., pak bylo zjištěno, že vlastnické právo k tomuto bytovému domu má společnost goNet, s. r. o., avšak je zahájena exekuce.
28. Závěrem krajský soud uvádí, že v současné chvíli nejsou podle jeho názoru splněny podmínky pro aplikaci závěrů rozhodnutí SDEU ve věci *Torubarov*, neboť soud v projednávané věci posuzoval pouze naplnění podmínek pro rozhodnutí procesního charakteru – o zastavení řízení.
29. Pokud se týče dalších námitek žalobkyně uplatněných v žalobě, soud se s nimi pro nadbytečnost nezabýval, neboť by nemohly vést k odlišnému rozhodnutí ve věci.

Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí neobstojí, neboť skutkový stav zjištěný žalovaným je v rozporu s obsahem spisu, žalovaný se zároveň neřídil právním názorem vysloveným v přecházejícím zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Praze a zároveň je napadené rozhodnutí v části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud proto napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) ve spojení s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s.
31. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo

na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně tvoří náklady právního zastoupení advokátem, a to :

- odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby, § 7, § 9 odst. 4 písm. d)
 1) příprava a převzetí věci
 2) sepsání žaloby
 3) účast u jednání, u kterého došlo pouze k vyhlášení rozsudku
 vyhl. č. 177/1996 Sb. 7 750 Kč
- paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při shora uvedených úkonech právní pomoci § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. 900 Kč
- náhrada cestovného zástupce žalobkyně k ústnímu jednání dne 3. 3. 2021 dle vyhl. č. 589/2020 Sb. 303,90 Kč
- náhrada za ujeté kilometry ve výši 211,20 Kč (tj. 48 km x 4,40 Kč)
- náhrada za spotřebované PHM ve výši 92,70 Kč (tj. 48 km x 27,20 Kč x 7,1 l x 0,01) § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. 200 Kč
- náhrada za promeškaný čas 2 půlhodiny po 100 Kč

Celkem včetně DPH 21%

11 076,20
Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokáta, který žalobkyni v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 3. března 2021

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce